

Autor bestsellera *Džentlmen v Moskve*

Amor Towles Lincolnova diaľnica

„Krásne napísané
a precízne odpozorované!
Amor Towles v sebe spája
spisovateľa a rozprávača
príbehov.“

JEFFREY ARCHER

KNIŽNICA
SVETOVÝCH BESTSELLEROV

Lincolnova dialnica

**Amor
Towles
Lincolnova
dial'nica**

TATRAN

Z anglického originálu Amor Towles: THE LINCOLN HIGHWAY,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve VIKING, an imprint of Penguin Random House LLC,
New York 2021,

preložila Jana Petrikovičová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2022 ako 5360. publikácia
a 187. zväzok edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval Peter Zentko

Zodpovedná redaktorka Ina Martinová

Jazykové redaktorky Zlata Sršňová, Zora Sadloňová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba RS Servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

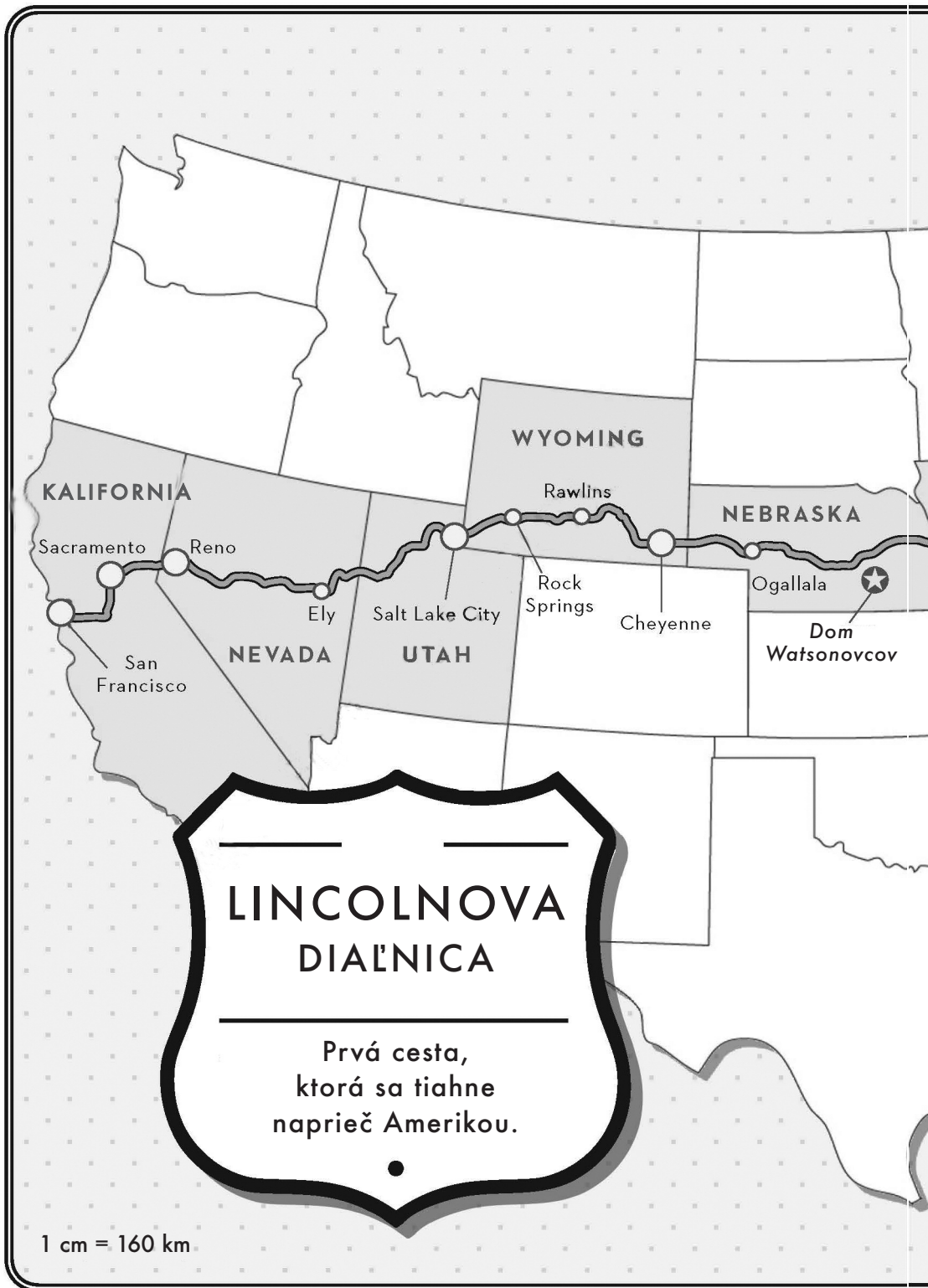
Copyright © 2021 by Cetology, Inc.

Translation © Jana Petrikovičová 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2022

ISBN 978-80-222-1314-1

Venujem
svojemu bratovi Stockleymu
a
svojej sestri Kimbrough

KALIFORNIA

Sacramento

Reno

San Francisco

NEVADA

Ely

Salt Lake City

UTAH

WYOMING

Rawlins

Rock Springs

Cheyenne

NEBRASKA

Ogallala

Dom Watsonovcov

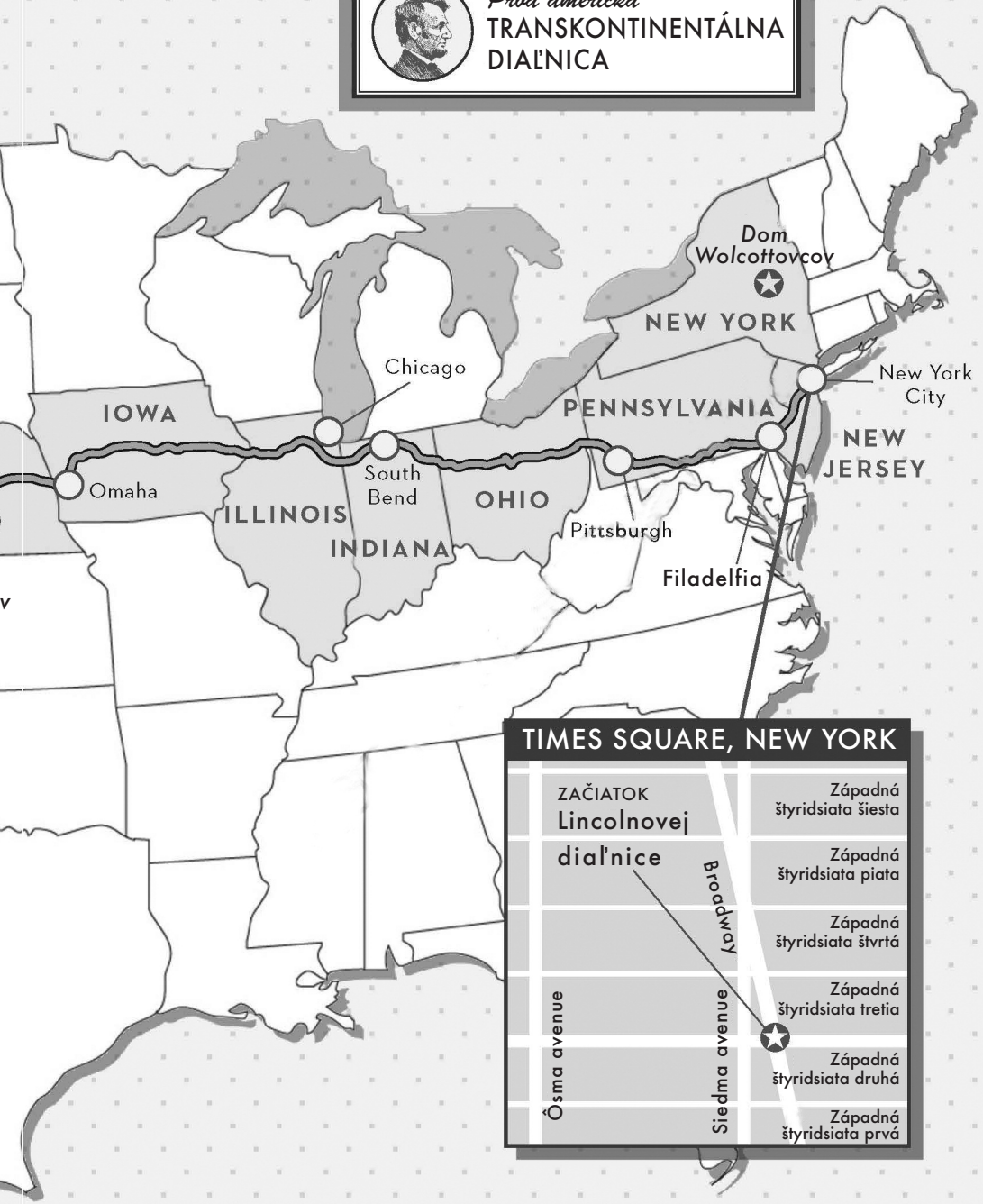
LINCOLNOVA DIAĽNICA

Prvá cesta,
ktorá sa tiahne
naprieč Amerikou.

1 cm = 160 km

Prvá americká
TRANSKONTINENTÁLNA
DIAĽNICA

TIMES SQUARE, NEW YORK

ZAČIATOK
Lincolnovej
diaľnice

Západná
štyridsiata šiesta

Západná
štyridsiata piata

Západná
štyridsiata štvrtá

Západná
štyridsiata tretia

Západná
štyridsiata druhá

Západná
štyridsiata prvá

Ósma avenue

Broadway

Šiedma avenue

Súmrak a širošia pláň,
úrodná, smutná a večne tichá;
míle a míle čerstvo zoranej zeme.
Ťažkej, čiernej a plnej drsnej sily;
kam pozrieš obilie, kam pozrieš pýr,
uťahané kone, ustatí ľudia;
nekonečné, pusté cesty,
žeravá guľa miznúca za obzorom,
večná a lahostajná obloha.
Proti tomu všetkému mladost'...

Willa Catherová, *Ó, priekopníci!*

DESAŤ

— —

Emmett

DVANÁSTY JÚN 1954 – Cesta zo Saliny do Morgenu trvala tri hodiny a Emmett za celý čas takmer neprehovoril. Počas prvých sto kilometrov sa správca Williams pokúšal o priateľskú konverzáciu. Rozpovedal niekoľko historiek zo svojej mladosti na Východnom pobreží a niekoľkokrát sa Emmetta opýtal na jeho detstvo na farme. Ďalej sa nedostali, Emmett nevidel dôvod, prečo by sa mali o tom všetkom rozprávať. Keď prekročili hranice Kansasu a vstúpili na územie Nebrasky a správca pustil rádio, Emmett sa zadíval cez bočné okienko na prériu, ponechajúc si svoje myšlienky pre seba.

Asi osem kilometrov južne od mestečka Emmett ukázal cez predné sklo.

— Na najbližšej odbočke doprava. Po šesť a pol kilometri uvidíte biely dom.

Správca spomalil a odbočil. Minuli usadlosť McKuskera i tú Andersonovu s dvoma rovnako veľkými červenými stodolami. Pár minút nato zazreli necelých tridsať metrov od cesty povedľa dubového hájika Emmettov dom.

Emmett mal vždy pocit, akoby všetky domy v tomto kraji spadli priamo z neba. A ten ich vyzeral, že pristál mimoriadne tvrdo. Línia strechy sa po oboch stranách komína prepadala do seba, rámy okien boli našikmo, takže jedna polovica sa nedala poriadne otvoriť a tá druhá zase poriadne zavrieť. A už o chvíľu uvidia, že z obkladových dosák celkom opadala farba. Lenže zhruba tridsať metrov od príjazdovej cesty správca zastal pri krajnici.

— Emmett, povedal s rukami na volante, než zabočíme k vám, chcel by som ti niečo povedať.

To, že správca Williams mu chce niečo povedať, ho veľmi neprekvapilo. Keď Emmett nastúpil do Saliny, správcom zariadenia bol istý Ackerly, chrapúň, ktorý sa ani neunúval niekomu niečo vysvetľovať, na-

miesto slov mu oveľa lepšie poslúžila bakuľa. No správca Williams bol pokrokový človek s vysokoškolským titulom, dobrými úmyslami a fotografiou Franklina D. Roosevelta na stene za písacím stolom. Disponoval teoretickými i praktickými znalosťami, takže mal naporúdzi vždy dosť slov, ktoré ochotne pretavil do dobrej rady.

— Pre mnohých mladých mužov je príchod do Saliny, bez ohľadu na sled udalostí, ktoré ich priviedli do sféry nášho vplyvu, len začiatkom dlhej cesty životom plnej problémov. Týchto chlapcov v detstve nik nenaučil, čo je správne a čo nie, a nevidia dôvod, prečo by sa to mali učiť teraz. A hoci sa snažíme vštepiť im aspoň nejaké hodnoty či ambície, je viac než pravdepodobné, že na ne zabudnú, len čo sa ocitnú mimo nášho dohľadu. Pre týchto chlapcov je, žiaľ, len otázkou času, kedy skončia v nápravno- výchovnom zariadení v Topeke alebo nedajbože ešte horšie.

Správca sa otočil k Emmettovi.

— Tým chcem povedať, že ty rozhodne nie si jedným z nich, Emmett. Nepoznáme sa síce dlho, no dosť na to, aby som vedel, že smrť toho chlapca si veľmi vyčítaš. Nič z toho, čo sa v tú noc stalo, nenasvedčuje, že by šlo z tvojej strany o zlý úmysel či nebodaj o chybu charakteru. Bola to nešťastná súhra okolností. Žijeme v civilizovanej spoločnosti, preto je dôležité, aby aj tých, ktorí neúmyselne spôsobili nešťastie iným, postihol primeraný trest. Tento trest, poviem to rovno, je do istej miery zadosťučinením pre tých, ktorých to nešťastie zasiahlo najviac – teda pre rodinu toho chlapca. No je tiež dôležité, aby pomohol aj mladému človeku, ktorý bol *vykonávateľom* tohto nešťastia. Tým, že dostal príležitosť splatiť svoj dlh, je to i preňho istá forma útechy či uzmierenia, ktorá je nevyhnutná, aby sa uňho započal proces nápravy. Rozumieš, čo tým chcem povedať, Emmett?

— Áno, pane.

— To rád počujem. Viem, že sa musíš postarať o brata, a zrejme sa desiš toho, čo ťa čaká; no si múdry mladý muž a celý život máš pred sebou. Svoj dlh si v plnej miere splatil a verím, že slobodu, ktorú si získal, dokážeš naplno využiť.

— Presne to mám v úmysle, pán správca.

V tej chvíli myslel Emmett svoje slová naozaj vážne. S väčšinou toho, čo správca povedal, súhlasil. Vedel, že má celý život pred sebou a že sa musí postarať o brata. A vedel aj to, že bol len vykonávateľom toho nešťastia, nie jeho strojom. Nesúhlasil však s tvrdením, že svoj dlh spla-

til v plnej miere. Nezáleží na tom, akú úlohu v tom celom zohrala náhoda, ak raz niekto vlastnými rukami ukončí púť iného človeka na tejto zemi a chce Všemohúcemu dokázať, že je naozaj hoden jeho milosrdenstva, má čo robiť do konca života.

Správca zaradil rýchlosť, auto sa rozbehlo a zabočilo na príjazdovú cestu k Watsonovcom. Pred prednou verandou stáli dve autá – sedan a pickup. Správca zaparkoval vedľa pickupu. Keď on i Emmett vystúpili, z dverí domu vyšiel vysoký muž s kovbojským klobúkom v ruke a kráčal cez verandu k nim.

— Ahoj, Emmett.

— Dobrý deň, pán Ransom.

Správca podal rančerovi ruku.

— Som správca Williams. Je od vás veľmi milé, že ste sa unúvali počkať tu na nás.

— Aké unúvanie, pán správca.

— Emmetta zrejme poznáte dlho.

— Od jeho narodenia.

Správca položil Emmettovi ruku na plece.

— Tak vám nemusím hovoriť, že je to úžasný mladý muž. Pred chvíľou som mu v aute vravel, že svoj dlh spoločnosti splatil a má celý život pred sebou.

— V tom s vami súhlasím, povedal pán Ransom.

Všetci traja tam chvíľu mlčky stáli.

Správca Williams žil na Stredozápade necelý rok, no, stojac pred verandou neznámej farmárskej usadlosti, vedel, že rozhovor práve dospel do bodu, keď by vás mali pozvať dnu a ponúknuť vám niečo studené na osvieženie; a vedel i to, že ak takéto pozvanie dostane, má ho prijať, pretože odmietnuť by bolo veľmi nezdvorilé aj napriek tomu, že má pred sebou ešte tri a pol hodiny šoférovania naspäť. Ani Emmett, ani pán Ransom sa však netváрили, že by chceli správcu pozvať ďalej.

— Nuž, prehovoril teda po chvíli, asi by som mal vyraziť. Emmett a pán Ransom sa správcovi ešte raz poďakovali, potriasli si s ním ruky a počkali, kým nastúpi do auta a odíde. Keď správca prešiel asi päťsto metrov, Emmett kývol hlavou smerom k sedanu.

— To je auto pána Obermeyera?

— Čaká v kuchyni.

— A Billy?

— Poprosil som Sally, aby ho priviedla trochu neskôr, nech máte čas prebrať s Tomom všetko potrebné.

Emmett prikývol.

— Môžeme? opýtal sa pán Ransom.

— Čím skôr, tým lepšie, odvetil Emmett.

Tom Obermayer sedel za malým kuchynským stolom. Na sebe mal bielu košelu s krátkymi rukávmi a viazanku. Ak mal predtým oblečené aj sako, musel si ho nechať v aute, pretože neviselo prehodené cez operadlo stoličky.

Zdalo sa, že keď Emmett a pán Ransom vošli do kuchynských dverí, Toma Obermeyera to prekvapilo, pretože prudko odsunul stoličku, vstal a natrčil ruku, to všetko akoby jedným súvislým pohybom.

— Hm, ahoj, Emmett. Rád ťa vidím.

Emmett mlčky potriasol bankárovi rukou.

Keď sa rozhlíadol, uvedomil si, že dlážka je pozametaná, kuchynský pult vyutieraný, drez prázdny, skrinky pozatvárané. Emmett si nepamätal, žeby bol v kuchyni niekedy taký poriadok.

— Takže, prehovoril pán Obermeyer a ukázal na stôl. Navrhujem, aby sme si sadli.

Emmett si sadol na stoličku naproti bankárovi. Pán Ransom zostal stáť a plecom sa oprel o rám dverí. Na stole ležal hrubý hnedý fascikel. Nachádzal sa mimo bankárovho dosahu, takže to vyzeralo, akoby ho tam nechal niekto iný. Pán Obermeyer si odkašľal.

— V prvom rade mi dovoľ, Emmett, aby som vyjadril ľútosť nad tým, čo sa stalo tvojmu otcovi. Bol to dobrý chlap a príliš mladý, aby ho skolila choroba.

— Ďakujem.

— Predpokladám, že keď si prišiel na pohreb, mali ste čas si s Walterom Eberstadtom sadnúť a prebrať otcovu pozostalosť.

— Áno.

Bankár prikývol a v pohľade sa mu zračil súcic a porozumenie.

— Takže ti Walter zrejme povedal, že tvoj otec si pred tromi rokmi pribral k pôvodnej hypotéke ďalšiu pôžičku. Na kúpu výkonnejších poľnohospodárskych strojov, ako vtedy povedal. Domnievam sa, že veľkú časť tej pôžičky minul na splatenie starých dlhov, pretože jediný kus nového vybavenia, ktorý sme na farme našli, je ten John Deere v stodole. Aj keď to je teraz nepodstatné.

S tvrdením, že je to teraz nepodstatné, zrejme súhlasili aj Emmett a pán Ransom, pretože ani jeden nereagoval. Bankár si opätovne odkašľal.

— Tým chcem povedať, že úroda už niekoľko rokov nebola taká, ako tvoj otec dúfal, a tohto roku, keďže zomrel, nebude vôbec žiadna. Preto nemáme inú možnosť, ako tú pôžičku anulovať. Ja viem, je to veľmi nepríjemná záležitosť, Emmett, no chcem, aby si pochopil, že ani pre banku to nebolo ľahké rozhodovanie.

— Človek by si myslel, že to pre vás bolo, naopak, veľmi ľahké rozhodovanie, prehovoril pán Ransom, keď vezmeme do úvahy, aké bohaté skúsenosti s tým máte.

Bankár sa pozrel na rančera.

— Dobre viete, Ed, že to od vás nie je fér. Žiadna banka neposkytne nikomu pôžičku s tým, že vopred ráta s jej vypovedaním.

Bankár sa obrátil na Emmetta.

— Podstatou pôžičky je, že klient musí v presne dohodnutých časových intervaloch splácať istinu spolu s úrokmi. Ak sa dôveryhodný klient omešká, robíme, čo je v našich silách, aby sme sa s ním dohodli. Posunieme termín splatenia pôžičky alebo poskytneme odklad splátok. A váš otec je toho dôkazom. Keď začal meškať so splátkami, dali sme mu viac času. Keď ochorel, urobili sme to isté. No občas sa stáva, že nepriazeň osudu je priveľká a nie je v silách človeka prekonať ju bez ohľadu na to, koľko času mu dáme.

Bankár vystrel ruku a položil dľaň na hnedý fascikel, čím potvrdil, že predsa len patrí jemu.

— Už pred mesiacom sme mohli zabaviť majetok a dať ho do dražby, Emmett. Mali sme na to plné právo. No neurobili sme to. Počkali sme, kým ti v Saline vyprší trest, aby si sa mohol vrátiť domov a vyspať sa vo svojej posteli. Chceli sme tebe i bratovi poskytnúť dosť času, aby ste si prešli celý dom a zariadili všetko, čo potrebujete. Presvedčili sme dokonca elektrárenskú spoločnosť, aby vás neodpojila od elektriny a plynu s tým, že budeme znášať všetky náklady.

— To bolo od vás fakt milé, povedal Emmett.

Pán Ransom len čosi zašomral.

— No keď si sa už vrátil, pokračoval bankár, bude pre všetkých najlepšie, ak celú záležitosť čo najskôr uzavrieme. Keďže si vykonávateľom otcovej pozostalosti, potrebujeme, aby si podpísal zopár dokumentov. Nehovorí sa mi to ľahko, ale do niekoľkých týždňov sa budete musieť s bratom z domu vysťahovať.